

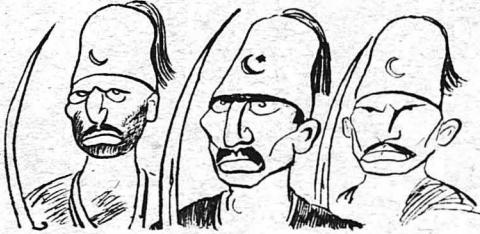
μπούνηξε άπο χωργές.

— Ντονδρ μωρέ, ασκινλάρ, κιοπέπ - κιοπόγλου! Γκεμπέρ - μπρέ! Ιντεζίλ!...

Και σίχτηκαν νά τὸν ξεσήσουν, μὰ ἐπενέβη δ Πασοᾶς:

— Μὴ τὸν ουκούνετε! Δέστε τὸν μοναχὰ καὶ κάμετέ τον, ὅτι θὰ διατάξω.

Τοῦ κλείδωσαν μὰ μπάλα σιδερένια στὰ πόδια καὶ τὸν

"Ενα ἀπόσπασμα στρατοῦ γιὰ νὰ τὸν συνοδεύσῃ.

ἔστειλαν ὅχω στὰ χωράφια νὰ δονλεύη, ἐνώ ἔνας Γενίτσαρος τὸν ἔδεινε, καθὲ στιγμή, μὲ ἔναν βυζαντινὸν χονδρὸν καὶ συρματείνιον... ***

Περόσαν ἀσκετὲς ἀκόμα μέρες. Κι' δ Πασοᾶς διέταξε νὰ τὸν φέρουν ἐμπροστά του. Τρίζον τὰ κόκκαλά του, ἀπὸ τὸν ἀδυνατία του.

— Ε', ἔβαλες μυαλό, μωρέ;

— Έβαλα.

— Γιατὶ τὸ σκαμες αὐτό, μωρέ;

— Νὰ σοῦ πῶ, Πασοᾶ μου, τὸν ἀλήθεια. Ἐγὼ ἥμονν, καθὼς ζέρεις. Χριστιανὸς καὶ τούρκεψα. Ἐκαμα στὶς μπόρεσα, ν' ἀγιάσω, μὰ δὲ Θεὸς δὲν μ' ἔδειλε. Πῆγα ἀπ' ἑδῶ, πῆγε ἀπ' ἑκεῖ νὰ μὲ παιδέψων, δύο μ' ἔδιαχναν. Ἐκανα κ' ἐγώ στὰ φέντικα, πάξ πλοτεψα, στὸ Κοράνιο, γιὰ νὰ σῆ δώσων, νὰ μὲ φαστινὶος ἀφορτή καὶ μπάως καὶ ἄγιαστος ἔτοι!... Ἀπ' τὸ Θεὸς τῶρα ἡ ἀγιόστην μου, Πασοᾶ μου, καὶ στὰ χέρια σου!...

— Α' μὲ τὰ κατάλαβα ἐγώ αὐτό, τὸν εἶπεν δ Πασοᾶς, μὰ δὲν θὰ γενή ἡ ζάρι! Γιὰ τιμαρίσι σου, θ' σ' ἀρτίσιο νὰ μελάντης σὰν χαμένος ὄντως πολὺπολος καὶ σοῦσε σι Τούρκοι νὰ σὲ θέλουν πειά, σοῦσε ο Χριστιανὸς, σοῦσε ο Μοχαμέτης!...

Και διέταξε νὰ τὸν ἀφίσουνε ἐλέυθερο καὶ μὰ συνοδεία στρατιωτῶν, νὰ τὸν ὀλόγησει εἰς τὸ χωρό του, γιὰ νὰ μὲ τὸν κακοποίησον ο Τούρκοι, καθάλλα τὸ ένα ἀλόγο.

Σὲ δούμο, ἔκει κοντά στὸ Μεσογένιον, νὰ κ' εχόσταν, πράγματας στὰ Γιάννενα καὶ τολιγμένος μὲ μὰ γοννα, ἀπάνω εἰς τὸ κουνούπιον μολαράτη του, δ Πασ - αμελέπτος (Παπά).

— Μελέτιο τὸν λέγανε, καὶ σταγονοπάνθηκε, βλέποντας τὴν ἀπόσσοδόκη τὴν σινοδεία! Φοβισμένος, — σοῦτε τὸ διάβολο νὰ ιδοῦ, σοῦτε τὸ σταροῦ σου νὰ κάννει, δέστα συναντὰς ἀσκέψι τούρκικο καὶ νὰ ζεφύρη!... (οὗτε τὸν διάβολον, εἴπαμε, νὰ ιδης, σοῦτε καὶ τὸν σταροῦ σου νὰ κάμης).

— "Οχι! Οχι! Γιὰ κύτταξε εδῶ! Εὐλόγησον νὰ κάμω καὶ κανένα θάμνα!..."

— Ε', τῶρα τὶ θαύματα νὰ κάνης ἑδῶ στὴν ἔποιτά!...

— Μᾶ! Στάσον νὰ δοκιμάσουμε λιγάκι! Μᾶ πον ἔσυχες καὶ σὸν μπροστά!...

Οἱ στρατιῶται ἐσταθήκαν, περίεργοι κι' αὐτοὶ νὰ ιδοῦν.

— Δὲν εἶνε τόπος ἑδῶ γιὰ θαύματα, εὐλόγησον μου!

— Τὰ θαύματα γίνονται, πάτερ, παντοῦ! γιὰ στάσον νὰ ιδοῦμε!

Και ἐστράφη γύρω του, νὰ ιδη, ποῦ νὰ θαυματουργήσῃ.

— Νά, τὸν στένεν τὸ ἐπί κεφαλῆς τοῦ ἀπολαύδοματος τοσούσιον. Σὲ μπορῆς, κάμε εκείνα τὰ παλούκια, ποῦ εἶνε στὴν φράξη απὸ δῶ, νὰ γίνοντε... ποντιά καὶ νὰ πετάξουν.

— Ο Γραμμένος γύρισε καὶ προστάξε, μὰ τὰ παλούκια σημειώνας, καλούπημένα, κάτω στὴ γῆ, παλούκια σωστά, κονφά, ἀναστηθε καὶ ξελιαμένα...

— Πρέπει νὰ προστάξω τοὺς, εἰπεν δ Γραμμένος.

— Κ' ἐπανέλαβε καὶ δέστερη φορά, κωφὶς σοῦτε νὰ σαλέψουν τὰ παλούκια.

— Στὴν τοῖτο δημος, τὰ παλούκια πέταξαν!... Πέταξαν εἰς τὴν πλάτη του, μεταβλητέντα, ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες εἰς μαγγούρες!...

Σταμ. Σταμ.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΡΩΤ'

"Αστραφ' ὁ ἥλιος κ' ἡ Αὔρη,
Μάγισσα ποὺ μαγείνει,
Ρίγνου τὰ μάγια της στὴ γῆ
Κ' ἡ πλάση ζωντανεύει,

'Αθώρητο στοιχεό φυσῆ,
Σηρώντει τὸ μελέτι,
Κ' ἡ θάλασσα ἀπ' ὅργη λιοσσᾶ,
Κι' ἀπὸ λαζάρα τούσια.

Στὴ θαλασσόδασητη ἀμμονδιά,
Σὲ φύσια ἀφοιλονυμένα,
Παίζουν διάργυρα παῦδη
Μὲ κίματα ὄγυστηνά.

Καὶ μὰ γολείται, π' ἀλαφῷ
Τὸ πάτημα της ζέζει,
Σκορπιός ἀπ' τὴν πληώρη της ἀφοῦ
Κι' ἀσποντυγμένη τορζεῖ.

ΜΕΣΗΜΕΡΙ

Τοῦ μεσημεριοῦ ἡ ἀγράνα
Κ' ὁ θεομῆδης τῆς ἀντηλιάς,
Ρίγνουν ἀπέτη στὴ λαμπρόδα
Τῆς ζεστῆς ἀκογούαλας.

Κ' ἡ ἀγράνα αὐτὴ θαυμάτωρε,
Και τὸ μάτι δὲ χωρίζει:
Ποῦ η θάλασσα τελείωνε,
Ποῦ η θάλασσα δοχίζει.

Στὸ μνοτήριο ἀδελφωμένα
Βουνά, πέλαγα, οὐρανοί,
Σωύουν, κάνουν κύδομον ἔτη
Και μὰ πλάση γαλανή.

Κι' ἀπὸ περγάν βαροκοῦλα πένα
Και η θάλασσα λευκάνει,
Φαινεται σὰν πεντέρε
Στὶν οὐράνια πλανεμένη.

ΒΡΑΔΥ

Φοιδρήτας βασιλιά στεφάνη
Ποὺ τέσση ὁ ἥλιος και ὀφοντῇ,
Ροδοσπαρμένο κάμηι κάπτει
Τὴν θάλασσα τὴν πλονυμοτή.

Και μερούσις στράτεις οι φαράδες
Σένορος τας νάτερος φρούριο
Τὰ δίζητα τους-σὰ θεοπάταδες
Ρόδια μερίζουν στὶν γερά.

'Απ' τὸ μνοτήριον μέσα,
Ποῦ τὸ βασίλεια γερῆ,
Σβινόντης στεφάνης ἀγρίη
Και τὰ γραία τὰ μαργυρά.

Κε' δ "Αθως ποὺ ποιάδος μέρει
Σὲν ἀνόρχιστο βούνο
Μολεζει καινάρια πορειασμένη
'Απὸ γοδόντηνον οθόριο.

ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

Σὲ στροφῆ ἀπ' ἀμμονδά και φύσια,
Μακονά ἀπὸ τὴν ἀνεμοζάλη,
Ἀποσταμένα τὰ κάπια
Ἐξούσια στοιχείωνται στὴν πλάση.

Κε' ὁ φόρος στὸ γροὶ εἰκεί κάπια,
Σὲ γνωσσόδασης ποὺ γνωστά,
Πότε στραγεῖ τὰ βλέφαρα του,
Πότε τάνογει και κοπιάζει.

Η θάλασσα θαυμό, σὰ δάκον,
Τὸ φῶς τῶν ἀνεμών παθετεῖση,
Και στὶς ἀπατολῆς τὴν ἀκοή
Ματώνεται και κοπιάζει.

Κι' ατ' τὴν γρειά τὴν ματωμένη,
Σὲν ἀπὸ κέρια μακελάριο,
Η πλάση διότομη πονημένη
Νὰ βγῃ σφραγίδην τὸ φεγγάρι.

(Τραγούδια τῆς 'Αρχογιαλιάς)

ΥΠΝΟΣ

Και πειδι γλυκὸς ἀπ' τὸ φοδόμειλ
και πειδι ελαφρὸς ἀπ' τὸ ἀρέα
ἐξορετ' ὁ ἥλιος στὰ ματάκια σου,
τὴν ὄρεισον θυγατέρα!

Και κρύβουν τάκλειστα σοι βλέφαρος
πλήθη γνωσσόλοντας ἀπίτινον,
και βγανεύαλαργη ἀπ' τάχελλη σου
ἀπαπογή όδον και κορίνον.

Και στὴρ ἀφάντωση ἀγαλλίασι,
ποὺ διόγυρα σοι φερογινῆσε,

και φοδίκοιτο γαμαρέλο
γλυκά τὴν δημητρί.

Τὴν ὄρα τούτη ποὺ ἀγαλανεῖ,
βλεπ' ἡ γροή σου μὲ καμάρι
τὴν φωμοφά σου τὴν διόγυρωτη,
τοῦ ἀπίτητον κομιδι τὸ γάρι.

Και λέει: Μαζῆ της ἐλημονήσου
τοῦ Παραδείσου μου τὰ κάλλη...
"Ο κοιλια ποὺ μὰ μέσα ὁ δάσας
ἀπ' τὸ κορμί της θάμη βγάλι...".

* Ιωάννης Πολεμένης

ΚΑΘΕ ΦΟΡΑ

Κίθε φορά στὸν οδονάρ ποὺ βλέπω τὴ αελήνη
Θηριούσαι μὰ κονηή βραδιά ποὺ κάθισμοντ σιμά της
Σ' αἰτηρή ἐγράψε τὸ φῶς διόλογον τούτην

Κι' αὐτήν... τὴν ομοφά σης.
Τόσα, σελήνη, πλόνυγε, και σὺ τὶ ξεμιτίζεις;
Λέρ κοριβσασ στὴρ ἀβύσσος κ' ἐγώ στὴρ έσημά μου;

"Η δέλεις τὴν βλάκεια σου εσύ νὰ μοῦ καοίζεις
Κ' ἐγώ... τὴν διόγυρα μου;

* Δημ. Κόκκος

(Γλωττες)